

UPRZYW. WIADOM.

Z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1730



z Włoch.

z Rzymu d. 9. Sept. W niedzielę prze-
szła Kárdynał *Albani Camerlingue* bę-
dąc u Oycá S. upraszał o dyspensę aby
mógł do *Prbinnu* dla ułożenia a interessow
swoich domowych wyjechać, leca-
nia *Beatissimus* odpowiedział, żeby
nieprzystąpiło na niego, aby był *absens*
pro d. 12. Novemb. na który dzień so-
lenną introlakcyą Oycá S. do Kościo-
ła S. Iana Laterańskiego jest deter-
minowana. Na załutrz po obiedzie Kár-
dynał *Bemivoglio* miał także partyku-
larną audyencyą u Oycá S. remonstruic
mu pewny kommiss od Krola IMci Hi-
szpańskiego Pryncypała swego. We wtorek
po obiedzie IMci Xdz *Lanti* z Kawa-
lerem *Lazzi* Wnukiem swoim y innemi
Ich Mciami ztąd odiechali, mając w *Ci-
vita Vecchia* wsięść na dwa Gálery Pá-
piezkie, które go aż do Mársylii mają pro-
wodzić, z kąd ładem ma do Francyi *di-
vertere*, dla oddania Delfinowi IMci
Francuzkiemu powiákw (oktorych już
przedtem) poświęconych. We szrodę
Kárdynał *Caraccioli* Biskup d' *Averse* z
tym się pożegnał światem, mając lat 89.
Na załutrz *Sacrum Collegium* sprawiło

mu obsekwie solenne w Kościele S. A-
gáty, a ciało jego u OO. Karmelitów bo-
sych pochowano. Wczoray iako wdzień
Narodzenia Mátki Boskiej Ociec S.
ceremonialter do Kościoła tegoż Imie-
nia przeniesiony, celebrował w appá-
racie Pápiezkiej, gdzie od IMci P. *Colonna*
Imieniem Cesarza IMci z Krolestwá Ne-
politańskiego, zwyczajny trybut *Haquenee*
nazwany, odebrał. Kárdynał *Cościa* za-
dnym sposobem Arcybiskupstwa Bene-
wentynskiego ustąpić niechce.

z Turynu d. 10. Sept. Wczoray Krol
IMci *Victor Amadeus II.* wszystkim Xią-
żetom, Kawalerom, Ministrom y Gene-
ralom po obiedzie otrzedziey godzinie do
Zámku *de Rivoli* ziechać się kazał,
gdzie wielkie miáwzły *Consilium*, abdy-
kacyą od Korony publicznie przez Se-
kretarza *Statús* czytać kazał; po kro-
rey sam Krol IMci miał perorę y prze-
nię, prawdziwą Krolewicá swego ku rey
Oyczyźnie wyraził miłość: sobie zaś
150. tylko tysięcy *livrow* roczney in-
tráty excypowawszy y kilku Szlachty,
jednego Kámerjunkerá, 4. Lokaiow, 2.
kucharzow y kilka káret dla siebie zo-
stawiwszy, w krotce na rezydencyą do
Chamberi Stolicy Sároyskiej wyiedzie.

z Portugálii.

z Lizbony d. 21. Aug. Na dzień S. Klary Krolowá IeyMé *in assistentia* Xiężniczki *de Brezil* y *Infanta Dou Frãnciszka* do Kláztoru tegoż imienia, Krol zaś do Kościoła S. Rocha udali się, dla odprawienia tamże Nábożeństwá. W tym tygodniu IMé P. *Don Antoine Galvas de Castel-Blanco*, Posłem dotych czas przy Dworze Angielskim będący, tu przyjechał, IMé P. *Graff Ayrocha*, zawczoráy Krolá IMéi pożegnávšy ná iego miejsce do Londynu pospieszy. Ostatni Okręt, z Miásta *Goa* w Azyi leżácego, tu stánávšy, tę uczynił relacyą, że nász *Vice-Rey*, wyszedłszy z Flottą ku Afryce przeciwko Murzynom, nie tylko onych zniósł do szczętu, ale też Miásto *Monbaza*, które pomienieni Murzyni roku 1700. sobie podbili, po długim obleczeniu, odebrał.

z Hiszpanii.

z Sewilji d. 7. Sep. Krol IMé codziennie ná Konferencyi z IMéiá P. Generalém y Márkwisem *de Spinola* bywá, á lubo do Bárcellony częstych wysyláią kuryerow, iednakże nie slycháć, żeby Woyłko z konsystencyi swoich názadmáścierowáć miáło. W przeszłym tygodniu pewnemu z nászych Ministrów, nie uawnie y zbytnie wolno o dyspozycyach Krolewskich respektem transportu *Don Carlos* do Włoch dyskuruiácemu, ná instáncyą Krolowey IeyMéi, u Dworu bywáć zakázáno. Márkwis *de Mari*, Kommendant Flotilly z nowey Hiszpanii powroconey, codziennie dla uczynienia Krolowi IMéi względem expedyeyi swoiey, relacyi, z *Cádiz* tu *speratur*; powiádaią, że nie tylko rożne prástwa, ieszcze u nás nieznájomo przyprowadzi, ale też wielą y kosztownemi rzeczami Krolowá IeyMé udaruje. Aroy-biskupstwo *de Cadix*, Biskupowi *de Cema*, to zaś IMéi Xdzu *Magistrali*, Kánoniko-

wi Katedry *de Cadix*, konferowáno. IMé Xdz Nunceyusz *Aldobrandini* ieszcze w słabości zdrowia zostáiąc, dla lepszey áeryi kázal się do S. *Lucar* transportowáć, áby tym prędzey do pierwszey przyjezdzi rekonwalescencyi.

z Francyi.

z Werśalu d. 20. Sept. Lubo Krolowá IeyMé zupełnie z połoгу *reconvalluit*, przedię ieszcze z prekáuyci Medyków *in publicum* nie wychodzi, ále kongratulácy, respektem nowo-urodzonego Xciá d' *Anjou* od kolligátow, Ministrów swoich y cudzoziemskich, tudzież postronnych y przednieyszých oboygá pici ludzi, w pokoiách swoich dziś odebrał.

z Paryża d. 20. 7bris Zawczoráy się tu Sessyá Kongregácyi Duchowney zakończył, á wczoráy Deputowáni w Werśalu u Krolá IMéi mieli áudycencyą, ná ktorey Biskup *de Nimes*, Krolowi IMéi *de transactis* uczynił relacyą. IMé Xdz Nunceyusz, pożegnávšy Dwór názad do Rzymu *in spe* odebrania Kápeluszá Kárdynálkiego wyieżdżá; ktora godność także Arcybiskup nász, w rekompensę pracy respektem Konstytucyi *Unigenitus* miáney, od Oycá S. odbierze. Márkwis *de Castellar* Posel Krolá IMéi Hiszpánskiego przyszłego tygodniá tu *speratur*. Po odebráncy wiadomości, że się w Delphinacie mineralne gory złote znáyduią, z ktorych chłopci y obywátele *de Genevois* wielki do tych czas bráli pożytek; rezolwowáł się Krol IMé też gory do iák naylepszey przywieść perfekcyi; iákoż iuż *in eum finem* gorników tam ná robotę wysłáno. Powiádaią, że po dług relacyi stárodáwnych skryptow przed kilką wiekow zá czasów pierwszego Delfiná kontrybucyą też gory mineralne wypłáciły.

Ostatnie listy z Turyan donoszą, że zeszły Krol Sárdyński po ábdykacyi Korony, Imię

Imię Gráffa de Tende *assumpsit* y iák tył-
ko w Chámbery Rezydencyi swoicy stá-
nął, iák zaraz ley Méc Gráffównę de *St. Sebastien* 50. iát mającą za Málżonkę
swoię deklárował.

z Anglii.

z *Windzoru* d. 21. *Sept.* Posel extrá-
ordynáryiny Regnánta Berlińskiego IMé
P. Gráff de *Degenfeld* publiczną miáw-
szy u Krolá IMéi áudycencyą, zaraz się
do Krolowy ley Méc y cáley Krolew-
skicy familii, dlá oddániá twoicy submis-
syi udál: że zás wyszedł Ordynáns, że-
by wszystkie áppyráméntá w Pálacu
St. Iames, dlá subfystencyi Krole-
stwá Ich Méców, ádornowane były, więc
supponitur, że dwór náš ztąd do *St. Iames*
w krotce wyiedzie. IMé P. *Johnson*
Gubernátor *Carolina Meridionalis* lubo
iuz jest pogotowiú do podróży, ieszcze
iednák pod zágłę nie wyszedł, ile kiedy
Tráktat, między Krolé zachodney In-
dyi á naszym Kupiectwem do tych czas
ieszcze nie jest ugruntowany. Závczó-
ráy pierwszá się Sessya, w Kámienicy
Kupieckicy w *Whitehallu* będący, gdzie
zgromádzenie Kommissarzow wzgléd
hándlú Ost y West Indyjskiego bywá,
odpráwiła, do ktorey pomieniony Krol
y Xze w ássystencyi iednego Offycerá
y Grenádyerow Gwárdyi dwiemá Ká-
retami byli zprówadzeni. Iák prędko
tám stánęli, iák zaraz podług zwyczáiu
swego záspiewáli y od Kommissarzow
przywitáni byli; Krol tłumáczá przy-
sięgá obowiázac kázal, áby wszystko
práwdziwie tłumáczył. Po tej cere-
monij podáli mu Punktá do Tráktatu
stúżące, ktore przetlumáczone przeczy-
tawszy, iákże z swoicy strony niektóre
kondycye nápisal, ná ktore gdy z obu
stron *conventum*, Sessya do drugiego dnia
zálimitowano. Wczoráy znowu ná
Sessyi o godzinie 8. zásiedli, gdzie Kro-
lá w zázeworáyshy ássystencyi zázitá-
nego prácz tłumáczá pytáno, ieszełiby

ieszcze ezego oprocz iuz nápisanych
punktow do Tráktatu niemiał. Tu Krol
nie nie odpowiadájąc Tráktat podpisał
y oddáwszy Xiążęciu nád zámiar wiel-
kie pióro, odpowiedziál; że z wszystkie-
go bárdzo jest kontent, á naybárdzicy
z tego, że nági przylechawszy, iák bo-
gátc onemu dostály się száty, czego ni-
gdy nie zápomni, wszystkim, z An-
gielskicy nácyi tám będącym, y nie tyl-
ko to retáliować ále też y drugich Xiá-
żat do tego ápinować, áby się zniemi
dobrze obchodzili, zechce. Xiáże zás
położywszy owo pióro wielkie y kawa-
łek skory ná stół, rzekł: to jest znák
nie omylnego dotrzymániá Tráktatu z
Angielczykami, *cum adjuncto*, że Oóce
wáśnie dzieci bárdzicy nie misłie, iák
oni Angielczykow. A że Kommissarze
pomienionemu Krolowi nie tylko w pre-
zenecie strzelbę, ósow, proch y inne
rzeczy oddáli, ále też obiecáli, że Puł-
kownik *Johnson* osoby ich w pieczy mieć
będzie, więc Krol wstáwłszy z mieyscá
swego wszystkich *ad óculum* przypuscił,
y iák ten Tráktat według zwyczáiu stá-
rodáwnych národow jest obwárowány.

z Hollandyi.

z *Amsterdámu* d. 26. *Sepr.* W tym ty-
godniu *Laurentius Hespigon*, rodem z
Miásta *Leyden*, ktory tu przez kilká czá-
sów uroznych z Mágistrátu Pánów stu-
giwał, á óstátnim rázem Sekretárzem
Admirálicyi zostál, w áreszt wzięty, z rá-
cyi że go obwiniono iákoby ná wízete-
czeństwie sodomskim był znaleźiony.
Po exáminie y Inkwizycyi ferowano mu
sencencyą, áby ná wytáwionym kárafal-
ku był udušzony, co się też wczoráy
wypełniło y iák ten Kárnalistá, po
wyiáwieniu wielu w stymie tu będących
osób, między ktoremi y kilku Predykán-
tow było, mizernie s tym się pożegnál
świátem; á że po jego śmierci wiele
innych zá gránice pouchodziło y do
Londynu wyslecháło, więc zázat umysłne

go do Króla IMći Angielskiego, prosząc o wydanie tychże osób, wysłano.

z Dánii.

z Kopenhagi d. 19. Sep. Około wystąpienia 2. wojennych Okrętów, które *recenter* z wársztatu spuszczone, pilno pracują, aby je pod imionami Zofii Mągdaleny y 3. lwy na wodę zepchnąć; chcąc obaczyć który z nich sposobniejszy do żeglowania będzie. Przyszła tu wiadomość, że się jeden znanych Okrętów kompanii zachodniej Indyi o 2. mile od *Elseneur* rozbił y z niego mało co wyratowano.

z Szwecyi.

z Sztokholmu d. 16. Sep. Już się wielu IchMćiów tak Senatorów iako Szlachty y innych kondycyi ludzi na przyszły Sejm zjechało. IMć P. Gráf de Horn pierwszy Minister Króla IMći w dobrach swoich do tych czas bawiący, dziś albo jutro *redux speratur*. Król zaś IMć który się *ad praeiens* przy Pszku polowaniem dywertuje, odebrawszy wiadomość o przybyciu Xiężny IeyMći Meklenburskiej Siostry swojej, zaraz uda do Portu *Ystadu*, dla przywitania tak przyjemnych gości, wybicież y z pomienioną Xiężną tu do Rezydencji powrócić, żeby przy tak licznym kongresie, na przyszłym Sejmie drożyzną tak gospod iako y innych potrzeb niebyła, więc Król IMć drukowaną publikować kazał taką, aby każdy wiedział w jakiej cenie wizytkie rzeczy chodzą. Wiciniakom zaś publikowano libertacyą, że od zwyczajnego cła pod czas Sejmu uwolnieni będą. Regiment Upländskicy infanteryi y Regiment Dragoonii tu do nas masieruje, aby się z Gwardyą, *pro praesidio* będącą, złączyły.

z Moskwy.

z Stolicy d. 14. Sept. Temi dniami Xże Emanuel de Portugal odebrawszy od Cár

rowy IeyMći *Valedictionis* audyencyą nie tylko *magnificentissime* był traktowany, ale też szpadą, złotą dyamentami sadzoną, tudzież pięknymi Sobolami y innym futrem regalizowany, który pożegnawszy się z dworem y rozdawszy wielką kwotę Cekinów między dworzanów od przybycia przy boku jego będących, *in assiscentia* dwóch Kämmerjunkrow *Freyden* y *Purchlin* przez Petersburg do Nitawy wyjechał. Cárów IeyMć pomienionemu Xciu wielkie świadczył łaski y honory, tak, że zawsze przy stole na tak wielkim krzeszle iako y Cárów IeyMć siedział; a kiedy podług manierey za zdrowie pił, tedy z kończywszy zdrowie Cesarza IMći y Króla Portugalskiego, zdrowie jego zaraz się zaczął. Dwór nasz ieszcze się na Zamku *Ismarlow* dywertuje y o przybyciu jego nie pewnego nie miał, iednakże wizytkie *appareamenty* w rezydencyi tutezney z wielką *apparencyą* pogotowiu stał (iako udaia) że Cárów IeyMć całą zimę tu rezydować będzie.

z Niemiec.

z Wiednia d. 16. Sept. Cesarz IMć w Pałacu *Favorite* odprawił *Consilium Statús*. Jegoż dnia był anniwersarz urodzenia Arcy-Xiężniczki Maryi Anny, dla czego Cesarstwu IchMćiom od Ministrow tuteznych y postronnych od dawano kongratulacye; Arcy-Xiężniczka zaś odebrawszy takież komplementa, 13. Pánictw wiek Iey wyrażających, *splendidissime* traktowała.

z Szwerynu d. 2. Okt. Po przybyciu z Stolicy Rossyjskiej kuryera, Xże nasz całe z pokojów niewychodzi, ani też nikogo (oproc Kancelerza IMć Pana *Ken*) do niego nie przypuszczając; powiadaż że Cárów IeyMć surowe mu dała admonicje, aby się żadną miarą rozkazowi Cesarza IMći nie sprzeciwiał y sam Pánstwu swemu do ruiny nie był okazywał.